

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10.-én és 25.-én.

KIADJA A MAGYAR KIR. FÖLDMÍVELÉSÜGYI MINISTER.

Szerkeszti: rudinai MOLNÁR ISTVÁN,

ministeri tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatenyésztési ministeri biztos.

Előfizetési ára egész évre úgy községeknek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Schmidl Sándor könyvnyomdájának, Budapest, VI., Gróf Zichy Jenő-utca 3, egyszerre küldendő be. Szerkesztőség: Budapest, I. ker. Ménesi-út 45.

A m. kir. Belügyministerium 1891. évi 33,881. számú rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A m. kir. Vallás- és közoktatásügyi Ministerium 20,899/1891. szám alatt az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

Tartalom. — *Nem-hivatalos rész:* Stuttgarter pirók-körte, (Képpel.) — Őszi metszés, őszi ültetés. — Még egyszer a telelő-palántákról. — Téli gyümölcsseink eltartása és értékesítése. — Eladó nagyobb gyümölcs-készletek és keresletek. (Folytatás.) — *Közhasznú kérdések és feleletek.* — *Vegyes közlemények.* — *Szerkesztői üzenetek.* — *Hirdetések.* — *Betöltendő állások és ajánlkozások.*

NEM-HIVATALOS RÉSZ.

Stuttgarter pirók-körte.

Stuttgarter Gaishirtel; Rousselet de Stuttgart.
(44. sz. ábrával.)

A nagyban termesztésre felvett nyári körték közé tartozik a Stuttgarter pirók-körte is; szükségesnek vélem ennél fogva, hogy ezt a nálunk sem ismeretlen kiváló nyári kis körtét e lapok olvasóival szinte megismertessem. Mielőtt azonban erre áttérnénk: állapítsuk meg ennek a körtének pomologiai helyes magyar nevét, hogy ezzel a félreértéseket és a jelenben uralkodó zavarokat eloszlassuk. Ezt a „rousseletek,” vagyis magyarul: a „pirók-körték” osztályába tartozó körtét, Stuttgart környékén egy kecskepásztor fedezte fel, minek következtében a német pomologusok „Stuttgarter Gaishirtel” — vagy „Stuttgarter Gaishirtel” nek nevezik, ami szó szerinti fordításban Stuttgarter kecskepásztor vagy kecskeőrző volna. Ebből készítette aztán valaki nálunk, akinek az „őrző” vagy „pásztor” szó is hosszúnak tetszett, az „ör“-t. Mivel pedig a francia pomologusok „Rousselet de Stuttgart”-nak, sőt több helyen Németországban is Stuttgarter Rousselet-nek nevezik, amidőn tehát egyúttal az osztályt is, melybe ez a körte tartozik, megjelölik, azért Berecki Máté is ezt fogadván el, *Stuttgarter pirók-körte* név alatt írta le az ő „*Gyümölcsészeti Vázlatok*” című műve I. kötetének 305. lapján. Mindezek alapján tehát

helyesen az következik, — mivel tudtommal magyar nyelven Berecki írta le először szakszerűen és részletesen ezt a körtét a mondott név alatt, — hogy indítványozzam: tartsuk meg a jövőben mindannyian ezt a pomologiailag nálunk egyedül helyes nevet és nevezzük ezután mindannyian ezt a körtét: *Stuttgarter pirók-körtének.*

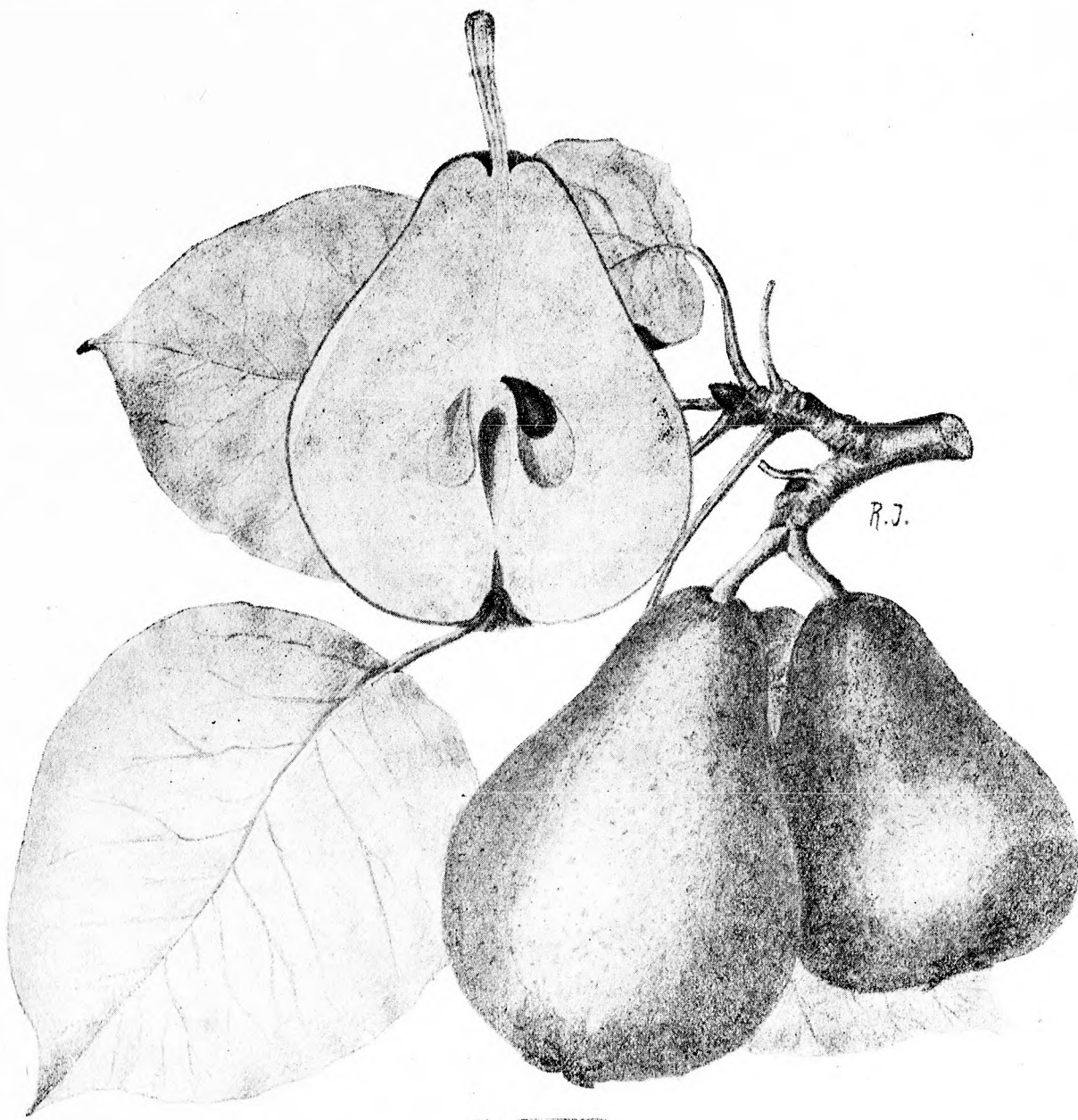
Ezek előre bocsájtása után pedig áttérek e körtefajta rövid leírására.

Fája. Fiatal korában élénk növésű, egészséges, edzett, télálló, korán és bőven termő, mely ok folytán — Lucas szerint — 50 évesnél idősebb életerős fákat alig találni belőle és ez idő alatt is koronáját meg kell egyszer-kétszer ifjítani. Az éghajlatban, fekvésben és talajban kevésbé válogatós ugyan, mindazáltal gyümölcseinek teljes finomságát elsősorban is a szőlő égőve alatt, erőteljes, kötött talajokban fejleszti ki. De azért még ezen határon jóval túl, tehát halmos, hegyes zordabb vidékeken, szinte hálásan termő, mert svájci adatok szerint St.-Gallen vidékén a tengerszíne felett 2000 lábnyi magasságban megérleli ízletes gyümölcseit. Alkalmas alacsony- és középestörzsű gúlafák készítésére, amennyiben már természeténél fogva is nyárfaszerű koronaképzésre hajlandó. Birsalanyon vagy egyáltalában nem, vagy csak különös kedvező talajokban tenyészik, azonban ekkor sem lesz hosszabb életű egészséges fa belőle. E miatt tehát csakis vadkörte-alanyra kell oltani és nyílt, szabad fekvésbe ültetni, mivel a zárt fekvé-

seket, vagy falmelletti helyeket *nem szívesen* tűri el.

Gyümölcse. Alig közepes nagyságú, gyakran ennél kisebb, szabályos körtealakú, néha kissé hasasan boltozódott. *Zöme:* a középtájánál jóval lejjebb, kelyhes vége felé esik, ahonnan szabályosan boltozódva, szűk talpban végződik, szára felé pedig némi behajlással tompa kúppá húzódik

vékony, sima, eleinte homályos-zöld és meglehetősen hamvas, amely alól a sötétebb zöld gyöngyszerű pettyeस्कék jól szembetűnnek; értékével zöldes-sárga, napszегte oldalán elmosódott, vagy különálló vérvörös pettyekkel behintett. Pontozata alig szembetűnő, apró, vörössel vagy zölddel szegélyezett barna, kelyhe körül finom rozsdával fedett. *Húsa:* fehér, vagy sárgás-fehér,

44. ábra.

össze. *Szára:* vékony, fás, barna mázas, vagy világos-zöld színű, közép-hosszú, némileg meghajlott, a gyümölcs felületébe apró ráncok, majd dudorok közé ágyalt. *Kelyhe:* nyílt, vagy félig nyílt, puha, csillagszerűleg szétterülő, vagy némileg felálló, zöldes színű osztványokkal. *Kehelyürege:* sekély, alig szembetűnő, minek folytán kelyhe néha egészen felszínes állású. *Héja:*

némileg roppanó, félig olvadó, bő levű, édes, sajátos kellemes fahéjszerű zamattal és ízzel. *Magháza:* zárt, öblös rekeszeiben kevés ép, barnaszínű magot rejtő, magháza körül többé-kevésbé kövecses.

Érési ideje: Augusztus második fele, szeptember első harmada. Mint minden nyári és korai őszi körtét, úgy ezt is ajánlatos teljes érése előtt

10—14 nappal előbb leszedni, mivel így nemcsak a szállítást jobban tűri, mint érett korában, hanem sokkal ízletesebb is a gyümölcs, mintha fáján hagyják megérni.

Leírói: Bereczki, Gyüm. Vázl. I. 305. — Jahn, Illustr. Handb. der Obstk. II. 47. — Leroy, Dict. de pomol. I. 558 és még számosan.

Társnevei: Stuttgarter kecskeőr, Stuttgarter Gaishirtel, Stuttgarter Russelet, Poire de Stuttgart, Poire des cheviérs de Stuttgart stb.

Észrevétel: A Stuttgarter pirók-körte azok közé a nyári körtefajták közé tartozik, amelyek annak ellenére, hogy régóta ismeretesek, még sincesenek nálunk annyira elterjedve, amint azt valóban megérdemelnék. Ez a körtefajta is nemcsak nyers fogyasztásra elsőrendű, hanem mint piaci és gőzben főzésre, főleg azonban aszalásra is kiváló; amiért nagyobb figyelmet érdemelne, mint aminőben jelenleg részesül.

Angyal Dezső.

Őszi metszés, őszi ültetés.

Nálunk a gyümölcsfák őszi metszésének, őszi ültetésének még kevés híve van és a nép között, amennyire az én tapasztalataim terjednek, azt mondhatom, hogy éppen nincs.

Nem szeretnek nálunk őszi fákot metszeni, ültetni még azok sem, akiknek elég idejük volna rá; a földmívelők meg azt mondják, hogy őszi a mezei munkák egymást üzik, hogy akkor a gazda a gyümölcsfa-tenyésztési munkára nem szakíthat magának időt. Itt csak mellékesen megjegyzem, hogy a gazdánál tavaszkor is ez az eset áll, sőt talán fokozottabb mértékben, aminek következtében a gyümölcsösre se ősszel, se tavasszal nem kerül idő, vagy ha igen, úgy tavaszkor olyan későn, mikor a gyümölcsösben hasznos, eredményes munkát már nem lehet végezni.

Hányszor látjuk, hogy tavaszkor fakadó, sőt kilevelezett fákot metszenek, ültetnek. Miért? Mert, hogy a tavasz, mikor az élet a fában megindul: a metszés és az ültetés ideje; s mint-hogy más dolguk és okuk miatt a fákra a legutoljára kerül a sor, mert még nálunk nem izmosodott meg az a fölfogás, hogy a gyümölcsfa-tenyésztés, a gyümölcstermesztés, a gazdaságnak egyik fontos jövedelmező ága, — az elkésett tavaszi metszésnek, ültetésnek többnyire hátrányos következménye van.

Ezt a hitet, hogy ugyanis nem éppen csak a gyümölcsfák metszésének, tisztogatásának, ültetésének, hanem általában, hogy a gyümölcsösben végzendő munkálatoknak csak beosztva lehet és kell megtörténniök, meg kell törni; és akkor, ha ez sikerül, gyümölcsöseink több gondozásban fognak részesülni.

Én ezt különösen a kisgazdák érdekében tartom szükségesnek, akiknek birtokában számos gyümölcsös van, de gondozásuk mostoha, mert csak a tavaszi időből kerül rájuk valamicske, de az is ritkán a maga idején.

S mivel oszlathatjuk szét a népek azt a halvéleményét, hogy csak tavaszkor lehet gyümölcsfákat ültetni, nyezni, tisztogatni? Semmi mással, csak a példával.

Ha a nép látni fogja, hogy őszi is, nemcsak hátrány nélkül, hanem bizonyos körülmények között előnyösebben lehet ezeket a munkákat foganatosítani, követőnk lesz.

Ami a gyümölcsfák metszését, tisztogatását illeti, arra az őszi majdnem minden körülmények között alkalmas; ellenben az elkésett tavaszi metszéssel mennyi erőtől, mennyi életnedvtől fosztjuk meg a fákat!

Még fontosabb, hogy az őszi ültetést honosítsuk meg ott, ahol előnyben van a tavaszi fölötte; mert a gyakorlattal bebizonyított dolog az, hogy az általánosan kedvelt tavaszi ültetés nem mindenhol, nem minden esetben jó és sikeres.

Hogy hol előnyösebb az őszi és tavaszi gyümölcsfaültetés, erre vonatkozólag Lucas Ede ezt a tanácsot adja: „Az őszi ültetés, kivált oly vidékeken ajánlatos, ahol a tavasz nagyon gyorsan áll be és többnyire száraz; továbbá meleg, száraz és könnyű talajban; végre délnek fekvő hegyoldalakon. Ellenben a tavaszi ültetés főleg nehéz, kötött és hideg talajban van leginkább helyén.“

Részletesebben fejti ki az őszi ültetés előnyeit egy kiváló gyümölcsészünk, aki Sikabonyi álnév alatt a „Gyümölcskertész“ olvasói előtt ismeretes, midőn azt mondja: hogy „Előnyt kell adnunk az őszi ültetésnek akkor, ha vásárolt fákot ültetünk, mert őszi a faiskolákban még megvannak a teljes készletek, válogathatunk; ha a fák beiszapolására víz nem áll rendelkezésünkre, mert míg az ősszel ültetett fa a beiszapolást nem kívánja, a tavasszal ültetett azt határozottan megköveteli; ugyancsak akkor, ha ősszel az ültetés elég korán végezhető, mert a lomboatáról a korai derektól és nem erőszakkal megfosztott fában az élet-

működés nem szünetel egészen, hanem főleg új gyökerek fejlesztésére szorítkozik, amiből nemcsak az következik, hogy az ősszel rendszeren elültetett fa biztosabban ered meg, hanem egyúttal az is, hogy jóval erőteljesebb hajtásokat fejleszt és így hamarabb válhatik belőle kész fa, mint a tavasszal elültetettből.

Ennek a két véleménynek összevetéséből megítélhetjük, hogy hol előnyösebb az őszi és hol a tavaszi gyümölcsfaültetés?

Ahol csak helyén van, ott szorgalmazzuk és buzdítsuk a népet az őszi ültetésre és ezzel lényegesen megszorítjuk a gyümölcsfák állományát, mert az őszi mezei munka mellett több idő kerülhet a gyümölcsfatenyésztési munkákra, mint tavaszkor.

(Sárosfa.)

Zádor Gyula.

Még egyszer a telelő-palántákról.

Lapunk ez évi 13.—14. számában írtam volt a telelő-palántákról és ott azon kérésemnek adtam kifejezést, hogy tapasztalt zöldségtermesztőink mondják el mindannyiunk okulására a telelő-palánták körül szerzett tapasztalataikat. Eddig azonban nem hallgatta meg senki az én gyenge szavú, de jó szándékú kérésemet. Ez indít aztán arra, hogy e tárgyra, ha mindjárt itt-ott ismétlésbe esem is, visszatérve, elmondjak még néhány olyan körülményt, amelyet jelentősnek tartok arra, hogy azt bővebben kifejtsem most, mint tettem előző közleményemben; és így helyesen cselekszik az, aki e tárgy iránt érdeklődik, ha a mondott közleményt még egyszer figyelmére méltatja, hogy megtalálja a kettő között lévő összefüggést. Nagyon sok téli-saláta-termesztő van még nálunk, aki éppen az elmúlt kegyetlen télen is tapasztalni volt kénytelen, hogy mire az idő tavaszodásnak indult: csak itt-ott lézengett egy-egy salátapalántája és az őszi ültetéskor táplált számításai ezzel szinte elenyésztek. Hogy a telelő saláta- és egyéb palánták miért fagytak ki ilyen tömegesen, arról a legkevesebb elmélkedett és sietett az okokat megállapítani; hanem megelégedett a sopánkodással, vagy belenyugodott abba, ami már úgy sem változtatható meg. Hát ezeknek kívánunk segítségükre jönni és megmagyarázni a telelő-palánták kipusztulásának okait most, amidőn ezek kiültetésének megint itt van az ideje. Lásuk tehát egyenként ez okokat, mert végezetül

nem lesz aztán nehéz az előadandók után a következtetéseket vagyis tanulságokat levonni és hasznunkra fordítani.

Az ilyen palántáknak a fagyok jöttéig be kell teljesen gyökerezve lenniök; mindazonáltal ne legyenek túlfejlettek, mivel pl. az olyan saláta-palánták, amelyek már borulni kezdenek, vagy akárminő kis fejcskét képeztek is, télen át okvetlenül elpusztulnak. Ezért ajánlottam, hogy tanácsos több időszaki vetést végezni, mivel nálunk sohasem lehet tudni, hogy meddig marad meg a jó idő. Éppen e miatt az egyik évben az egyik vetés palántái, a másik évben pedig a másik vetés fejlődnek akkorára, hogy a telet jól kibírják. Ha már éjjel derek, vagy kisebb fagyok jelentkeznek és a nappalok még enyhék s ilyenkor rakjuk el palántáinkat, úgy biztosra vehetjük, hogy ezek sem fognak áttelelni, mivel a fagyok kiemelik őket a földből. A rendszeren begyökeresedett és éppen kellőleg fejlett palánták is könnyen kifagynak akkor, ha azokat egyszerűen a föld felszínére palántáljuk ki. És ez természetes is, mivel hónélküli időben és verőfényes napokon többé-kevésbé kienged nemcsak a megdermedt palánta, hanem a megfagyott föld is. Éjjel azután ismét megfagy a palánta és vele a föld is. Napközben újra beáll az olvadás és este meg éjjel ismét fejlődik a fagy. A sekélyen gyökerező és még nem is teljesen télálló palántáknak meg egyéb sem kell, mint az, hogy a fagyás és olvadás megismétlődjék, mivel ez nekik kész haláluk. Kisebb terjedelmű palántások, fenyőgalyakkal, már ott, ahol azok könnyen megszerezhetők, nagyon célszerűen befedhetők; mivel pedig ez a legtöbb telelő-palántákkal foglalkozó vidéken nem áll rendelkezésre, azért vagy egyáltalán nem óvják a telelő-palántákat, vagy pedig tavasszal szalmás trágyával borítják be az ágyásokat. Ez esetben ismét bekövetkezhet a telelő-palánták második veszedelme, t. i. a *kipállás*. Néha megenyhül az idő, sőt még langyos esők is köszöntenek be, vagy elolvad a hótakaró s átmedvednek a palánták; nem jutnak napfényhez vagy szélhez, amely felszárítsa, elpárologtassa róluk a felesleges nedvességet, mire megrothadnak, kipállanak az őszi saláták. Ugyanez a jelenség mutatkozik akkor is, amidőn a föld nincs megfagyva és beáll egy nagyobb hóesés, amely aztán rendszeren annyira lehűti a levegőt, hogy a hó teteje vastagabb vagy vékonyabb rétegben megfagy, az alja ellenben nem lévén megfagyva, mint a közel múlt

télen is történt, a telelő-palánták megfuladnak, vagy kipállanak. Hogy a kettő közül melyek pusztította ki palántáinkat, az utoljára is nagyon mindegy; mert munkánk, fáradságunk és a palántákhoz fűzött reményeink kárba veszttek. Ha az előadottakhoz hasonló jelenségek miatt kell palántáinkat féltetni, ne sajnáljuk azt a kis fáradságot, és lapáttal vagy gereblyével húzzuk le az ágyak közötti gyalogösvényekre a havat, annyira, hogy a palánták meg ne fuladjanak. A legfőbb jó azonban, amit telelő-palántáinkkal tehetünk, az — amit már sokszor hangoztattam és ajánlottam termesztőinknek, de nem sok eredménnyel, — hogy t. i. palántálás előtt kapával vagy nagyobb üzemeknél töltögető-ekével vonjunk nyugatról keletnek haladó 15—20 cm. mélységű barázdákat és rakjuk ennek fenekére a palántákat; vagyis alkalmazzuk ezeknél is a bakhátas mívelést, mivel így nagyon sok esetben jól áttelelnek palántáink, amiért is ne sajnáljuk azt a több munkát, amibe a barázdák készítése kerül, mert ez sokszorosan megtérült azzal, hogy palántáink nincsenek az időjárás szeszélyeinek annyira kitéve, mintha a felszínre ültetjük őket. Hogy ennek a barázdába való ültetésnek mi az előnye, azt azok kedvéért, akik netalán nem tudnák, elmondom. Ismeretes ugyanis a legtöbbször előtt, hogy a téli évszakban van a nap legközelebb földünkhöz, és hogy ennek ellenére is akkor van a lehidegebb, annak magyarázata megint az, hogy a napsugarak, majdnem vízszintes irányban érintik földünket; de ekkor is van azért annyi hőjük, hogy több kevesebb olvadást idézhetnek elő. Ha már most a föld felszínére raktuk palántáinkat: úgy nagyon természetes, hogy a nappali olvadásban, éjjeli megfagyásban, ezek szintén részt vesznek és elpusztulnak. Ha ellenben barázdákban állanak és egyszer megfagytak: csak akkor engednek megint ki, amidőn az igazi tavasz annyira megenyhítette a levegőt, hogy általános olvadás jár a nyomában, mivel a hősugarakat a bakhátra felhúzott föld fogja fel és így nem juthatnak azok a palántákhoz. Másrészt meg a legkisebb havat is a szél a barázdákba fújja és befedi a palántákat. Hogy ez is micsoda előny, arról beszélhetnének azok a mező- és kertgazdák, akiknek alkalmuk volt sajnosan tapasztalni az úgynevezett száraz fagyok romboló munkáját.

Ezek tehát olyan kézzel fogható és a tapasztalat által is helyesnek bizonyult előnyök, amelyek nagyon is ajánlják, hogy telelő-palántáinkat barázdákba ültessük. Mindezekre ez al-

kalommal különösen is szükségesnek tartottam kertgazdáink közül azok figyelmét felhívni, akik telelő-palánták nevelésével és gondozásával foglalkoznak, nehogy az idei tavaszhoz hasonló szomorú tapasztalatokra virradjanak akkor, amidőn a sietve közeledő tél ismét helyet enged a pacsirta-dalos új tavasznak. *Sikabonyi.*

Téli gyümölcsseink eltartása és értékesítése.

(Együttal válasz A. L. úr kérdésére.)

Fogyasztó-közönségünk körében évenként felhangzik ama panasz, hogy piacainkon, a téli gyümölcs betakarítása után alig egy hónapra, már kevés a gyümölcs és ami van, az is selejtes és méregdrága. E panaszokat megerősíti azok véleménye, akik a piacokat tanulmányozva, tapasztalataikról a nyilvánosság előtt beszámolnak. Sőt ez utóbbiak még hozzá is teszik, hogy a téli hónapokban piacainkon fellelhető gyümölcs nem hazai termesztésű, hanem a vám-külföldről kerül hozzánk; nevezetesen a szőlő a Balkánról, ahonnan a piros kecskecsöcsűek közé tartozó Rumunya-szőlő — Szaloniki vasútállomáson feladva — alig pár héttel a mi szüreteink után már egész vagonrakományokban érkezik hozzánk; később pedig a csemegeüzletek forgalmába visszaszoruló szőlő jóformán az Almériából kerül ki és csak elvétve találkozik itt-ott néhány fürt hazai szőlő, az is jobbára félig összetöppedt állapotban. Ugyancsak a piacainkat tanulmányozó hozzáértők évenként azt is megállapítják, hogy a hidegebb idők beálltától kezdve egész tavaszig a stájerországi selejtesebb fajtájú almák lepik el piacainkat, a csemegekereskedéseknek szükséges finomabb almát pedig jórészt a déltiroloországi Merán és vidéke szolgáltatja; nem hiányzanak azonban a francia Téli fehér kálvilalmák és Téli esperes-körték sem, hogy a legkényesebb vagyonos osztály fokozott igényei is kielégíthetők legyenek.

Ha pedig mindezen véleményekkel szemben meghallgatjuk a másik tábor: a gyümölcs-termesztő gazdákat, — elámulunk, hallva azt, hogy a téli gyümölcsöt jobb termő években szinte elpredálni kénytelenek, mert ha nem teszik azt, úgy a nyakukon vész a termésük. Akadnak azután az ilyen termesztőink sorában olyanok, akik a természettől üzleti hajlandósággal és érzéssel lévén felruházva, fontolóra veszik: vajjon nem volna-e célirányos és hasznos dolog, téli gyümölcsüket, az őszi elpredálás helyett, elraktározni és később, a tél folyamán, jobb áron értékesíteni?

Mint hogy ily kérdésekkel évenként újra találkozunk, igyekezzünk ez alkalommal az egész ügynek lehetőleg minden részletébe bepillantani, és kísértsük meg megállapítani, mi hát a helyesebb: öszszel túladni-e a termésen, amelyek

zömét ilyenkor a külső országokba leginkább almabor-gyártásra viszik ki — természetesen csak mérsékelt áron fizetve meg, — vagy talán jobb lesz elraktározni a gyümölcsöt és később, apránként vinni azt a piacra?

E kérdések elbírálásában döntő tényezőül egyedül a *jövedelmezőséget* fogadhatjuk el.

Aki felületesen itél, az hamar készen lesz a felelettel, amely nyilván úgy fog hangzani, hogy „ha télen drágább a gyümölcs, úgy jövedelmezőbb is lesz akkor adni azt el!” Aki viszont kissé tovább gondolkozik és megfontolja azt, hogy a téli gyümölcs elraktározása nem csekély tőkebefektetéssel jár, mert a raktár-helyiség és annak felszerelése tekintélyes költségekbe kerül, a gyümölcs mennyisége pedig eltartás közben nem szaporodik, hanem romlás folytán tetemesen és állandóan apad, — az inkább az őszi értékesítésnek lesz híve és szószólója; kivált ha még azt is fontolóra veszi, hogy a gazdának előnyösebb, ha termését egyszerre és hamarabb adja el, mert így korábban és nagyobb pénzüsszeghez jut. Hát még mint vélekedik az, aki termését — ami bizony nem ritkaság — már előre: lábán eladja és arra előleget is vett fel? Ez csak gondolni fog valamit, de nem szól, mert tudja azt, hogy ez az eljárás többnyire csak kényszerítő pénzüsszükség következménye, noha gazdaságilag nem helyes, tehát nem is ajánlatos.

Ugyan hol lehet itt az igazság? Talán, mint minden vitás esetben: itt is a középúton?

Vegyük csak erősen fontolóra mindkét tábor nézetét. El kell ismernünk egyfelől azt, hogy az őszi tömeges értékesítés és a gazda kezéhez egyszerre és hamarabb nagyobb pénzüsszegnek a jutása valóban nem kicsinylendő előny; kivált ha tudjuk, hogy a télre beraktározott gyümölcs, a teljesen meg nem akadályozható romlás folytán, amihez még a tökéletesen nem ellenőrizhető fogyasztás is hozzájárul, folytonosan kevesbedik; továbbá, hogy az elraktározás, el nem kerülhető külön költségeivel és állandó munkájával, súlyos teherként nehezedik a gazdára. Másfelől viszont azoknak is sok igazuk van, akik azt mondják, hogy — a tetemesen magasabb téli árak alapján — mégis csak nagyobb tiszta haszonnal kell járnia a gyümölcsberaktározásnak, vagyis a beraktározott gyümölcs eladásának, mert ha nem így lenne: akkor a télen át piacainkat felkereső stájerországiak sem bajlódnának rendszeresen, évről-évre, gyümölcseik eltartásával és télen való eladásával! Ez oly nyomós érv, amely a gyakorlatban találván bizonyítékát, sokakat arra indít, hogy elfogadják mindazon esetekben és mindazokra az eltartás előnyösebb voltát, amidőn és akiknek anyagi körülményeik megengedik azt, hogy a magasabb bevételek és nagyobb tiszta haszon reményében, költséges befektetéseket tegyenek és pénzükre tovább várjanak.

Úgy látszik tehát, hogy mindakét félnek igaza van a maga nézőpontjából és hogy a szűk pénzű gazdának jobb az őszi értékesítés, a bővebb

pénzünek viszont az értékesítés elhalasztása a téli hónapokra.

Részemről azonban nem merném ilyen határozottan és mereven így állítani fel a tételt és kimondani, hogy mindazon esetekben, amidőn a raktári beruházásra és a várakozásra elég mód van, feltétlenül előnyt adjunk a téli gyümölcs beraktározásának az őszi értékesítés felett. Hogy miért nem teszem ezt, annak okát a következőkben adom.

Gondoljunk csak meg, mi lenne a következménye annak, ha természetünk zöme, nagyobb része — ha módjában lenne — nem adná el téli gyümölcsét ősszel, amikor az után nagy a kereslet, hanem beraktározná és később vinné a piacra? Úgyebár: a kínálat és kereslet egyszerű kereskedői elvénél fogva az árak alakulása tisztán azon fordul meg, mekkora kínálattal szemben mily nagy a kereslet? A kereslet pedig a fogyasztás nagyságán fordul meg; ha a fogyasztás nagyobb, természetesen a kereslet is nagyobb és így az árak emelkedők; de a fogyasztást a magasabb árak mindig csökkentik, vagyis az áremelés a fogyasztást kisebbiti. Ősszel nagy a fogyasztás, mert a nagy kínálat folytán az árak alacsonyabbak s ha később az árak a fogyasztás kisebbedésével mégis emelkedők, annak egyedüli oka éppen a készletek tetemes megkevesbedésében és így a kínálat erős csökkenésében található meg. Amikor, ha télen át a meglévő — visszatartott — készletek erős kínálatban, nagy tömegekben, kerülnének a piacra, azonnal akkora árhanyatlások mutatkoznának, amelyek mellett a gyümölcs-eltartással foglalkozók egész számítása megdőlné és rögtönösen bebizonyosodnék az, hogy előnyösebb és hasznosabb lett volna a nagyobb tömegek őszi értékesítése.

Ami különleges viszonyaink között azonban még egyéb figyelembe és számításba veendő dolgok is vannak. Ilyen például az, hogy a téli gyümölcs után nem akkor legnagyobb az érdeklődés, amikor az már az előhaladott téli idényben fogyasztás és romlás folytán úgyis erősen megkevesbedett, mert ilyenkor még változatlan áron is nehezebb azt elhelyezni, — hanem igenis novemberben, decemberben: karácsonyig, újévig, ameddig a narancsot tömegesen nem kezdik hozzánk szállítani; mihelyt ezt hozzák, megesappon a téli alma iránt az általános érdeklődés és az újdonság felé fordul az, annál is inkább, mert ezt jóval olcsóbb áron kínálja — mert kínálhatja is — a közvetítő kereskedelem, amely mindig a tömeges értékesítésben találja meg legjobban számításait. Van ugyan ekkor is kereslet a téli alma és körte iránt, de ez már kis mérvű és ez még némi áresökkenéssel sem volna lényegesen fokozható.

Úgy látjuk tehát, hogy téli almáink és körteink nagy tömegeit nem volna helyes dolog a késő télre beraktározni, hanem legkésőbb a tél első hónapjában túl kell adni azon, ha csak

érzékeny veszteségeket elszenvedni nem akarunk. Viszont azonban nem helyes dolog mindent a piacra dobni ősszel, egyszerre nagy tömegekben, mert ezzel az árakat a természetnél lejjebb szorítjuk; hanem igenis adjuk el ősszel termésünk eltartásra egyáltalában nem való selejtesebb, valamint korábban érő részét, de tartsuk kissé vissza az eltartásra is alkalmas gyümölcsöket; nem oly célból, hogy ezekért majdan túlzott árakat követeljünk, hanem azért, hogy az őszi értékesítési árakat mesterségesen lenyomni ne engedjük. Ezt a visszatartott, megválogatott és értékesebb készletet is igyekezzünk azonban karácsonyig, megfelelő részletekben értékesíteni úgy, hogy a rendes árképződés lehetőleg mindig biztosított legyen. A késő téli fogyasztás ellátására azután csak azoknak a kiválóan I. rendű asztali és kereskedelmi fajtáknak kisebb mennyiségeit tartsuk fent (megfelelő gondozással), amelyek a esemegekereskedések útján a vagyonos osztály fogyasztását hivatottak magas árakon fedezni; továbbá amaz eltartásra alkalmas olcsóbb gazdasági fajták megfelelő mennyiségeit, melyeken ősszel csak igen olcsón lehetne túladni, de amelyekért a kisebb igényű egyszerűbb fogyasztók a detail-elárusítóknak késő télen mégis többszörös árakat hajlandók fizetni, amint azt a stájerországiak veremben eltartott és erősen összetörődött hordós gyümölcsein látjuk. Ez utóbbi esetben azonban majdnem elkerülhetetlen, hogy ki-ki maga bajlódjék a piacokon a detail-elárusítással, mert ha ezt nem teszi, a közvetítő kereskedők fogják a hasznót zsebretenni, nem pedig ő. Mekkora haszonnal kínálkoznék ez esetben is a termesztők szövetkezete együttes működése, azt fejtegetni, mint feleslegest, nem lehet feladatomban.

Hátra volna már most annak a kérdésnek a taglalása: miképpen rendezkedjünk be a téli fogyasztásra visszatartott gyümölcs elraktározására?

A felelet erre a kérdésre elég könnyű. Aki csak rövid ideig — decemberig — kívánja termése egy részét az árak szabályozása végett visszatartani, annak erre a célra épült és berendezett valamely különleges raktárhelyiségre nem lesz szüksége; az ilyen legjobban teszi, ha a gyümölcsét, természetesen a kellő átválogatás, selejtezés és osztályozás megtörténte után, — amerikai mintára — mindjárt szállításra készen elcsomagolva, ládába vagy hordókba rakja és ezeket valamely bezárható, tehát védett, hűs, de még a decemberi kisebb fagyoktól mentes pince- vagy raktárhelyiségben helyezi el. Itt azután a gyümölcs minősége és értéke szabja meg, vajjon a gyümölcsöt egyszerűen ömlesztve — amint az amerikai hordókba szokás, — tehát az egyenként való begöngyölés mellőzésével csomagolja-e el, vagy azokat egyenként puha csomagoló papírosba göngyölje, vagy talán a puha csomagoló papíros-
hoz még áttetsző hártypapírost is vegyen és így kettősen burkolja be egyes gyümölcseit, amelyek

közé még papiroslaskát, fagyapotot is tegyen, hogy az értékes gyümölcsök megnyomódását teljesen lehetetlenné tegye. Így a gyümölcs fonnyadás nélkül fog elállani.

Aki pedig a késő téli fogyasztásra szánt kiválóan I. rendű asztali fajták tömegesebb eltartásával kíván foglalkozni, az már nem kerülheti el külön raktárhelyiségek emelését és berendezését, olyan elvek szerint, aminők a m. kir. földművelésügyi miniszter úr kiadásában megjelent „*Téli gyümölcsök eltartása gyümölcskamarában*“ című füzetben és a hozzácsatolt Jánosházy-féle eredeti gyümölcskamara-tervezetekben foglaltatnak. (Ez a füzet Nágel Ottó könyvkereskedése útján megszerezhető, Budapest, VIII., Múzeum-körút 2. sz.)

Am annak, aki a legközönségesebb és olcsó gazdasági gyümölcsfajtákat óhajtja télen át eltartani, megfelelő fagymentes helyiség hiányában az elvermelés is módjában áll, amidőn a gyümölcs, igaz, megtörődik, tehát megfoltosodik és részben el is romlik, azonkívül bizonyos földszagot is vesz fel, azonban viszont költséges berendezésre szüksége nem lesz. Azzal azonban tisztában kell lennie, hogy az így eltartott gyümölcsért a piacon a legalacsonyabb idényárakat fogja megkapni.

Györy István dr.

Eladó nagyobb gyümölcskészletek és keresletek.

(Folytatás.)

Az országos gyümölcsészeti miniszteri biztoshoz (Budapest V., Országház-tér, Földművelésügyi minisztérium) folytatólag a következő termesztők jelentették be eladó gyümölcskészleteiket, valamint az alább felsorolt kül- és belföldi kereskedők szükségleteiket:

I. Eladó gyümölcscsel rendelkeznek:

Almából: 167. Gerner János Öszivác, Kisszapár pusztá (Bács-Bodrog vm.), finomabb fajta asztali almák nagyobb mennyiségben. 168. Somodi István ügyvéd, Kolozsvár, 100 q. Ponyik és Batul, továbbá 300 q. vegyes, téli fajtákban. 169. Csikay Imre főszolgabíró, Dunavecse (Pest vm.), 200 q. válogatott fajta téli alma. 170. Erdődy Ferenc, Völesök (up. Szilágy-Cseh), nagyobb mennyiségben. 171. Bodó Albert, Karatnavolál (up. Torja), 400 q. válogatott fajta téli asztali alma. és 100 q. cideralma. 172. Schmidt Károly, Zilah (Rákóczi-utca 16. sz.), nagyobb mennyiségben. 173. Vertik Gábor nyugalm. törvényszéki bíró, Beszterce (Felsőkülváros, Fő-utca 56. sz.), 100 q. válogatott fajta téli asztali alma. 174. Széke Barna vm. gazdasági egyesületi alelnök, Szatmár-Udvári, nagyobb mennyiségű téli alma. 175. Géges Károly földbirtokos, Borhid (Szatmár vm.), nagyobb mennyiségű asztali alma. 176. Özv Bürgel Ferencné földbirtokos, Bánffy-Hunyad (Kolozs vm.), nagyobb mennyiségű téli

asztali alma. 177. Dr. Lukács Adolf, Kolozsvár (Szentegyház-utca 34.), 400 q. válogatott téli asztali alma.

Körtéből: 81. Gerner János, Ószivác, Kisszapár-puszta (Bács-Bodrog vm.), nagyobb mennyiségben. 82. Erdődy Ferenc, Völcsök, (up. Szilágy-Cseh) nagyobb mennyiségben. 83. Özv. Bürgel Ferencné, Bánffy-Hunyad (Kolozs vm.), nagyobb mennyiségben.

II. Gyümölcsöt vételre keresnek: 42. Csernoch Ferenc vendéglős, Znióvárálja (Turóc vm.), csemegeaszólot meghatározatlan mennyiségben. 43. Rósnér Ferenc kereskedelmi ügynök Budapest (IX. Üllői-út 59. sz.), cidermát nagyobb mennyiségben. 44. „Fiumei kereskedők és iparosok egylete“ Fiume, mindennemű gyümölcsöt meghatározatlan mennyiségben. 45. Fodor Miksa kereskedő, Keszthely (Zala vm.), mindennemű gyümölcsöt meghatározatlan mennyiségben. 46. Fodor Károly élelmiszerbizományos, Budapest (IX. Központi vásárcsarnok), szilvát, szólot, cidermát és finomabb fajta téli asztali almát, meghatározatlan mennyiségben.

K-y.

Közhasznú kérdések és feleletek.

47. kérdés. Melyik jobb eljárás: szőlőmustba forrás előtt vagy után cukrot tenni? Úgy mondják, hogy a forrás után végzett cukrozás ecetesedést létesít?

Gattaja.

Sch. D.

47. Felelet. **Szőlőmust cukrozása.** Bár a kérdésben nincs benne, de nyilvánvalóan olyan mustot óhajtának cukrozni, amely kellően be nem érett szőlőből készült és így a cél az, hogy a bor szesztartalma a cukrozás folytán fokoztassék. Méltóztatik tehát belátni, hogy a cukrot azért adják a musthoz, hogy az forrás közben szintén kiejedjen, épp úgy, mint a must természetesen cukortartalma. Ehhez a kiejedéshez az élesztősejtek munkája szükséges, amelyek éppen forrás közben szaporodnak el a mustban és termelik a cukrot felbontó (kierjesztő) *zimáz* nevezetű bomlasztó anyagot. Tessék tehát a tiszta répacukrot a mustban még az erjedés előtt vagy annak a kezdetén feloldani, hogy a zajos erjedés a mustban találja azt és kiejessze: ellenben nem ajánljuk az erjedés megszűnte után oldani azt fel a kiejedt új borban, mert ilyenkor az élesztő már nyugvó állapotba tért és az új erjedés létesítése végett szükséges felélesztése és új hatásra indítása nehezebb volna, sőt hüvös helyiségben az újabb erjedés esetleg nem is tudna jól kifejlődni s megeshetnék, hogy a cukor egy része kiejedetlenül megmaradna a borban, amidőn is azt nemcsak utólagos erjedésekre tenné hajlandóvá, hanem megbetegedésekre is, pl. nyúlósodásra. Ecetesedésre is annyiban, mert a tökéletlen kiejedés folytán a bor gyengébb lenne, az

ilyen bor pedig könnyen pimpósodik és ecetesedik.

48. Kérdés. Szőlőskertem talaja foltonként kissé szikes és ezen foltokban a *Riparia portalis* nem díszlik. Milyen alanyt használhatnék ezen helyekre?

Békéscsaba.

R. B.

48. Felelet. **Szikes talajon díszlő amerikai szőlőalany-fajta.** Amerikai alanyaink közül szikes talajon egy sem díszlik, legmegfelelőbb lenne tehát azoknak a helyeknek a szénkénegezése.

Rz.

49. Kérdés. Metszhetem-e fedés előtt a szőlőt csapra, úgy amint az tavasszal szokás, minden hátrányos következmény nélkül?

50. Kérdés. Szőlőtalajom agyagos nyirok, amelyen ha tavasszal a nyitás után több nap mulva végeztem is a metszést, oltványaim oly nagy mértékben könnyeztek, hogy ettől a szemek elvakultak. Kérem ezek alapján, hogy mikor végezhetem a metszést anélkül, hogy az ártalmamra lenne?

Poroszló.

V. E.

49. Felelet. **Szőlő őszi metszése.** Az őszi metszés magában véve nem okozna semmi bajt, ennek hátránya főképpen abban mutatkozik, hogy télen át a csapok néha fagyrepedések lesznek és elpusztulnak. A rendesnél vastagabb takarás a bajt némileg ellensúlyozza.

Rz.

50. Felelet. **A metszett szőlő szem-vakulásának meggátolása.** A csapok nyirkos talajon meg lehetős erősen könnyeznek úgy az őszi, mint tavaszi metszés után, csupán kevésbé az őszi metszés után; eredmény tekintetében azonban a két metszés között lényeges eltérés nincs. A szemek elvakulása ellen nem a metszés idejének megválasztásával védekezünk, hanem a metszés kiviteli módjával. Úgy kell a szem felett a csapot metszeni, hogy a metszésilap egy szem felett az ellenkező oldalon házfedélszerű rézsüt képezzen, amely a tőke cseppjét levezeti anélkül, hogy az az alatta levő rügyre jutna, amelyre (a nedves szemre) később por vagy föld rakodik és megszárad rajta, úgy, hogy ez a kéreg okozza a legtöbb esetben a szemek elvakulását. Tehát ezen káros réteg képződését kell a helyes metszéssel megakadályozni.

Rz.

Vegyes közlemények.

(Gy.) **Jablonski József kitüntetése.** A legfelsőbb királyi kegy a napokban a mezőgazdaságnak és kertészetnek oly kiváló tudós hazai munkatársát tüntette ki, hogy e hír hallatára mindnyájunknak örvendezni kell. Jablonski József ez, a magyar királyi állami Rovartani állomás érdemes főnöke, akit lapunkban megjelent közleményei folytán legjelesebb munkatársaink közt tisztelhetünk mi is. Ez érdemes férfit,

aki a legutóbbi években különösen a fenyegető saskaveszedelem legyőzése körül szerzett újabb érdemeket, most midőn a királyi elismerés a királyi tanácsossággal tüntette ki, azzal a jóleső reménnyel üdvözljük, hogy hasznos szolgálatait hazánk javára még nagyon soká fogja folytathatni és értékesíthetni.

(Gy.) **A Német-birodalomba a Magyar-osztrák-monarchiából szállítandó élőnövények bebozsítására jogosult vámállomások.** Ilyen vámállomások ez idő szerint *Poroszországban*: Aachen¹⁾ Danzig, Emmerich^{1) 2)}, Eydtkuhnen, Flensburg, Geestemünde, Hadersleben, Kiel, Liebau¹⁾, Malmédy, Mittelwalde¹⁾, Myslovitz fővámhivatalai; Königsberg, Stettin főadóhivatalai; Cleve, Kaldenkirchen, Luxemburg vasúti állomások vámkirendeltségei; Bentheim, Borcken, Dzieditz, Gronau, Halbstadt i. B., Herbesthal, Oderberg, Billau, Schwanenhaus, Seudenberg-Zwecka, Straelen, Weener, Woyens, Ziegenhals mellékvámhivatalai. *Bajorországban*: Furth i. Walde, Lindau¹⁾, Passau^{1) 2)} Simbach fővámhivatalai; Eger, Eisenstein vasútállomás, Kufstein, Obernzell, Salzburg, Schärding u. Thurm. *Szászországban*: Schandau²⁾, Zittau fővámhivatalai; Bärenstein-Weipert, Bodenbach, Klingenthal, Reitzenhain, Tetschen, Voitersreuth, Warnsdorf mellékvámhivatalai; *Württembergben*: Fridrichshafen fővámhivatala. *Badenben*: Basel fővámhivatala; Konstanz, Säckingén, Singen főadóhivatalai; Schaffhausen, Waldshut vámhivatalai; Erzingen mellékvámhivatala. *Oldenburgban*: Nordenham mellékvámhivatala. *Lübeckben*: Lübeck fővámhivatala. *Bremenben*: Bremen, Bremerhaven fővámhivatalai; Bremen vasúti és kikötői vámkirendeltségei (a Lloyd-hajók számára). *Hamburgban*: a „Deklarationsbureau der Deputation für indirecte Steuern“ adja az engedélyt s a vámállomások csak ellenőrzést gyakorolnak. *Elsass-Lothringenben*: Altmünsterol, Amanweiler, Basel, Chambrey, Német-Avrécourt, Fentsch, Markkirch, Novéant, Urbis, Diedolshausen, Saales mellékhivatalai.

(Gy.) **Őszibarack-iz.** Lapunk egyik buzgó olvasójától a következő sorokat vettük:

„Tekintetes szerkesztőség! 1892.-ben és újból 1900.-ban megjelent b. lapjokban „Az őszibarack nagyban termesztéséről“ szóló cikk. Ha a „Gyümölcskertész“ valami gyümölcsöt ajánl termeszteni, úgy az előfizetők igyekeznek azt mindjárt beszerezni, hogy a tanács szerint termesszék is.

Mi is hozattunk az ajánlott fajtákból, de csak a Korai Alexander vált be, a Gyümölcskertek királynéja sokat terem ugyan, fája is erőteljesebb az előbbinél, de gyümölcse apró lévén s éppen együtt érvén a szőlővel, teljesen értékte-

¹⁾ E helyeken a vasúti állomásokon is vannak vámkirendeltségek.

²⁾ E helyeken a hajóállomásokon is vannak vámkirendeltségek.

len. Míg az Alexandert, mely egyre-másra tíz deka súlyú, el tudjuk adni 70—80 fillérért kilóját, úgy most a Gyümölcskertek királynéja barackért alig húsz fillért kapunk. Még örülünk, ha el birtuk adni.

Mivel oly csekély a barack értéke, megpróbáltam egy háti kosár barackból lekvárt készíteni és mondhatom, hogy igen finom ízű, a cukortól igen szép színt is kap, készítése egyenként a kajszinével. A tekintetes szerkesztőséget arra kérem, adná tudtul az előfizetőknek s ezek révén a nagyközönségnek, hogy az őszibarackból épp oly finom lekvárt lehet készíteni, mint a kajszibarackból. Így ilyen évben, midőn kajszit úgyis igen kevés termelt, a közönség szivesebben és jobb áron vásárolná, ami tekintve a nagy munkáltatási költséget, bizony ránk férne. Miskolc, 1907. szept. 19. Tisztelettel Bogdán Illésné.“

*

A közleménynek szószerint szívesen helyt adtunk és tartalmát megerősíthetjük, csak azt jegyezvén meg, hogy minden őszibarackfajta fája apróra neveli meg gyümölcseit, ha azon túlsok gyümölcsöt hagynak. Épp ezért a bőtermő fajtákon, aminő a „Gyümölcskertek királynéja“ is, kellőképpen meg kell ritkítani a gyümölcsöt, hogy a kevesebb gyümölcs szépen kifejlődhessék.

Szerk.

(Gy.) **Madárvédelem.** Megirtuk legutóbbi lapszámunk „Irodalom“ rovatában, hogy a dr. Fromm Géza által írott és kiadott madárvédelmi füzetek magától a szerzőtől, Ráckeven, rendelhetők meg, — de azok árát nem ismertük. Mint most értesülünk: 70—70 fillérbe kerül az eddig megjelent 1. és 2. füzet és ugyanennyi lesz az ára a madárvédelmi mintatelepről szóló 3-ik füzetnek is. Midőn ezt pótlólag közöljük, óhajtanánk, bár mindenki, aki féregtől és hernyótól mentesen szereti látni az ő kedvelt fáit és ezek árnyékában szívesen hallgatja a lelket üdítő szép madárdalt: megrendelné e hasznos kis füzeteket és barátjává, apostolává szegődne a madárvédelem közgazdasági fontosságú ügyének.

Az amerikai őszibarackfajták. Eléggé ismeretes már, hogy az amerikai őszibarack-termesztők nemcsak a korai őszibarackfajtákkal gazdagították Pomona birodalmát, hanem újabban mind több és több közepesen és későn érő fajtával is elárasztják Európát. Ha aztán ezek nagyrészt összehasonlítjuk a régen ismert francia őszibarackfajtákkal, azt látjuk és tapasztaljuk, hogy ezekkel nem képesek sem szín, sem íz, sem zamat tekintetében versenyre kelni. Az amerikai barackok jó része sárga húsú, mely már emiatt sem alkalmas gőzben főzésre. Ezenkívül húsuk többé-kevésbé rostos és sok nem eléggé leves, nem eléggé zamatos, sokból hiányzik az olvadákonyság mellett a kellő édesség. Ha ellenben egy Lepére Elek, egy báró Dufour, egy Szép

őrnő, egy Gyümölcsösök királynéját, egy Korai nagy kedvelt és még számos régen ismert fajtát összehasonlítjuk az amerikaiakkal: határozottan előnyt kell adnunk a régi jó francia fajtáknak, mivel ezek, ha szabad azzal a szólással élnünk: *üríbb barackok*, mint az amerikaiak. Hisz helyes, ha ezekkel is kísérleteket teszünk, de azért ezek kedvéért ne hanyagoljuk el az ismert és kipróbált jó francia fajtákat sem. Ki e sorok igazságában kételkednék: hasonlítsa össze e két világrész őszibarackjait, hisz most van még elég alkalom reá és akkor feltétlenül igazat fog nekünk adni abban, hogy nem mindig az új a jobb, bárminő nagy hangon bizonyítgassák is ezt azok, akiknek üzleti érdekük ezt kívánja.

(Gy.) **Megint egy új espereskörte.** A francia nemzeti kertészeti egyesület gyümölcsészeti osztálya a f. év tavaszán ismét egy jeles körtefajtát minősített. Ezt a körtét Pinguet-Guindon francia fűskola-tulajdonos (Tranchée-ben, Tours mellett) létesítette és az egyesület másodtitkárának nevére *Boucher György esperes-körtének* nevezte el. Az új körtefajta alakra és nagyságra sokban hasonlít a Társulati esperes-körtéhez. Szára közepes, fás; kelyhe kicsiny és zárt; héja vékony, citromszínű sárga, fakósan pontozott és márványozott; húsa félig olvadó, bőlevű, cukros, eléggé savanyú és igen zamatos. Ezen igen jeles minőségű körte érési ideje február—március, amiért is a kései téli körték közt számottevő helyet érdemel.

(Gy.) **Szőlőfürtök zsacsakozása.** Olyan helyeken, ahol a szőlőfürtöket a madár- és rovarvilág részéről sok kártétel fenyegeti, tudvalevőleg csak tüll-zsacsokba húzással lehet azokat megvédeni; az ilyen zsacsokba belül vékony drótkarikát alkalmaznak, hogy a zsacsokot kellőképp kifestse, hogy az a fürtre ne tapadjon reá. A szőlő bezsacsakozása franciaországi tapasztalatok szerint 3 időszakban végezhető sikeresen: 1. az esős és hűs vidékeken, ahol a hűvös esők károkat szoktak tenni a szőlő virágzásakor, legjobb idő a bezsacsakozásra május vége, június eleje, vagyis két héttel a szőlő virágzása előtt; 2. enyhébb éghajlatú helyeken, ahol a virágzás idején nem kell félni az esőtől, a bezsacsakozást lehet végezni a bogyók kiritkása után is; 3. az utolsó időszak a bezsacsakozásra akkor van, amidőn a bogyók zsendülni kezdenek, — ennek a célja különösen a rovar- és madárkárok meggátolása. A zsacsokokat azonban sohasem szabad a fürt kocmányára kötni, hanem a hajtáson kell azt megerősíteni.

(Gy.) **Gyümölcsösök adókedvezménye.** Lapunk alyi évfolyamában közöltük azt a nagyszabású munkálatot, amelyet K a k a s s Kálmán királyi tanácsos, ponológus-társunk, az *Orsz. Magyar Kertészeti Egyesület* felkérése folytán az okszerűen telepített gyümölcsösöknek adandó ideiglenes adómentesség és adóelengedés tárgyában készített és amelyet nevezett egyesület a múlt

évi 1444. sz. a. kelt felterjesztésével a földművelésügyi és pénzügyminiszter urakhoz felterjesztett.

E felterjesztésre a pénzügyminiszter úr f. é. március 15-én 84,973. sz. a. kelt átiratot intézte a földművelésügyi miniszter úrhoz, aki ennek alapján 1907. június 24.-iki keltezéssel az egyesülethez a következő értesítést küldötte:

„Földadónknak az 1875: VII. t.-c. 4. §-ában lefektetett egyik alapelve, hogy a gazdaságilag használható földterület, ha csak közcélokra nem szolgál, kivétel nélkül adótárgy.

A törvénynek ezen álláspontjából folyik, hogy az új telepítvényektől eltekintve az ideiglenes adómentesség csak az u. n. védművekre, illetőleg oly földterületekre statuáltatott, melyek terméketlenségük folytán rendkívüli költséggel válnak gazdaságilag használhatókká. Egyéb talajjavítások mint gazdasági befektetések a megállapított kataszteri tiszta jövedelmet nem érintik, úgy hogy a befektetésnek magasabb kamat-hozadéka földadónk mai structurája szerint állandóan adómentes, ennél fogva a pénzügyminiszter úr álláspontja értelmében ez időszert semmi szükség sincs arra, hogy a mezőgazdaság körében az ideiglenes adómentességek száma növeltessek.

Az elpusztult szőlőterületeknek, illetőleg a szőlővel beültetett egyéb területeknek biztosított ideiglenes adómentesség a megcsappant borgezdaság fellendülését célozza és az elpusztult vagyon visszaszerzésének oly kivételes kimélett jelent: melyet tovább fejleszteni csak az általános teherviselés elvének rovására lehetne.

Kénytelen volt ennél fogva a pénzügyminiszter úr kijelenteni, hogy az egyesület által az okszerűen telepített gyümölcsösöknek kért ideiglenes adómentességet kilátásba nem helyezheti.

De nem járulhat hozzá a pénzügyminiszter úr az egyesület azon kérelméhez sem, hogy az 1881. évi XLII. t.-c. analogiájára a kérdéses gyümölcsösök külön adóvisszatérítésben részesüljenek. Az adóvisszatérítés ugyanis az ártérben fekvő birtokok után azért adatik, mert a védművek előállításának és fentartásának költségei, mint rendkívüli gazdasági költség a kataszteri tiszta jövedelem megállapításánál nem vétetett figyelembe. Ha tehát a kérdéses gyümölcsösök ártéri területen vannak, az adóvisszatérítés ezeket is érinti.

Nincs szükség végül arra sem, hogy a többször említett gyümölcsösök elemi kár címén kivételes adóelengedésben részesüljenek, mert ha az ilyen gyümölcsösben a kár megállapítható, az 1883. évi XLIV. t.-c. 49. és 50. §-ai szerint a kár mérvéhez képest, sőt teljes kár esetén az egész földadó már is leírható.

Megjegyzni azonban a pénzügyminiszter úr, hogy az a kedvezmény, mely a gyümölcsösöknek a földadóban nem adható meg, az adóreform sarkkövét képező jövedelemadóban fog érvényesülni.“

(Gy.) Szemétrágyák a kertészetben. Míg a hajtással és korai természetével s általában a virág- és konyhakertészettel foglalkozó kereskedelmi kertészetek az istállótrágyának nem igen látják hiányát, mert rendszerint oly helyeken települnek meg, ahol lovascsapatok kaszányái vannak és azokból a trágyát ingyen — rendszeres kifuvarozás fejében — kapják, addig más, kedvezőtlenebb helyeken települt kertészetek s kivált gyümölcsösök és szőlők tulajdonosai éppen a trágyaszerezés tekintetében vannak a legnehezebb helyzetben, mert bizony akárhány helyen még drága pénzért sem kapnak trágyát. Ily helyeken nagy bece van az árnyékszéki ürüléknek, sertés-trágyának, — csak kapni lehessen. Ahol pedig sem ez sem az nincs, ott rákerül a sor a gyengébb fajta trágyákra is, amelyet pl. az utca-söpredék szolgáltat, vagy amelyet a házi és városi szemétből lehet készíteni.

Nagy városokban, pl. Budapesten is, rendkívül nagy tömegekben gyűl össze a szemét, amelyet tisztaságiszempontból nem lehet megtűrni a lakásokban vagy az utcákon, már csak azért sem, mert azok különféle fertőző nyavalyák melegágyaivá, terjesztőivé válhatnak. Ki kell tehát azt fuvarozni és miután a személerakodó helyen belőle az iparilag még értékesíthető anyagokat kiválogatják, a többit összehalmozva átadják sorsának: a lassú enyészetnek. Régebben legalább így történt, míg később egyfelől a kényszerűség és másfelől az élelmesség rávitte az embereket arra, hogy ezt mint trágyát hasznosítsák. Erre alkalmassá teszi ezt az anyagot az, hogy jelentékeny részében szerves anyagokból áll és így növényi táplálékok foglaltatnak benne és mint televény-képző anyag is kedvező hatással van a talaj fizikai megjavítására, tehát a gyökérképződésre és így a növényzet egészségére is.

Tájékoztató ide iktatjuk a Cséry-féle szemétrágyára vonatkozó adatokat, megjegyezvén, hogy a központi eladási telep: Bayerthal és Levy (Budapest, V., Bálvány-utca 26. sz.) vállalatában van.

Az I. sz. komposzt-trágyában a vegyi elemzés szerint van: 17.71% szerves anyag, 4.56% mészoxid, 0.58% foszforsav, 0.28% káli és 0.41% nitrogén (Krámszky fővegyszer 1907. jún. 18-iki bizonylata szerint).

A IV. sz. még érettebb komposzt-trágyában van: 0.57% foszforsav, 1.26% káli, 0.45% nitrogén (dr. Neumann Zsigmond, 1901. aug. 6-iki bizonylata szerint); vagy: 0.47% foszforsav, 0.44% káli és 0.46% nitrogén (dr. Kossutányi Tamás, 1902. jan. 9-iki biz. szerint); illetőleg: 0.38% foszforsav, 0.28% káli és 0.35% nitrogén (dr. Nuricsán József, 1905. nov. 21-iki biz. szerint); vagy: 0.59% foszforsav, 0.43% káli és 0.35% nitrogén (Krámszky, 1906 jún. 23-iki biz. szerint); vagy pedig: 10.34% szerves anyag, 4.45% mészoxid, 0.44% foszforsav, 0.27% káli és 0.44% nitrogén.

Ezt az I. és IV. sz. komposztzott szemétrágyákat szőlők, konyhakertek és faiskolák tala-

jának trágyázására használták jó eredménnyel, kiváltképpen pedig a homoki szőlőkben.

Az V. sz. szemét-trágya még tartalmasabb; ebben 1.31% foszforsavat, 1.20% kálit és 0.66% nitrogént talált a vegyi elemzés (dr. Neumann Zsigmond, 1901 aug. 6.); illetőleg mások szerint más időben vizsgálva: 0.40% foszforsav, 0.83% káli, 0.72% nitrogén (dr. Kossutányi, 1902 jan. 9.); 0.60% foszforsav, 0.54% káli, 0.43% nitrogén (dr. Nuricsán J., 1905 nov. 21.); 0.62% foszforsav, 0.71% káli, 0.42% nitrogén, 8.97% mész, 17.49% szerves anyag (Krámszky, 1907. jún. 18.).

Ez alkotánál fogva ezt az V. számú szemétrágyát még az igényesebb gazdasági növények alá is jó eredménnyel alkalmazták.

De készítenek a szemétből elégetéssel u. n. hamutrágyát is; ebben foszforsav van meglehetősen sok: 1.20% foszforsav, 0.30% káli, 0.40% nitrogén (Krámszky, 1905. jún. 14.); vagy: 1.51% foszforsav, 1.20% káli, 0.53% nitrogén (Nuricsán, 1905. nov. 21.); 1.04% foszforsav, 0.68% káli, 0.45% nitrogén, 9.74% mészoxid, 14.07% szerves anyag (Krámszky, 1907. jún. 18.); tehát ebben még a legtöbb foszforsav- és kálitartalom van, s azért ez az I. sz. szemét-trágyával keverve is igen jó volt a homoki szőlőkben.

(K-y.) Vámállomás-megnyitás. Az osztrák földművelésügyi minisztériumnak f. évi július hónap 1-én 16236. sz. a. kelt rendeletével Grasslitz cs. és kir. II-od oszt. vámhivatal a nemzetközi növényforgalom számára (szőlővessző kivételével) a berni nemzetközi filloxera-egyezmény értelmében megnyitott.

(K-y.) A kénessav szerepe a gyümölcsaszalásnál. A kénessavnak — mint konzerváló anyagnak — az aszalt gyümölcsöknél való használata mind nagyobb terjedelmet kezd ölteni, s a kaliforniai szilvát, a görzi prünellát már el sem lehet képzelni kénezés nélkül; sőt még a kisázsiai gyümölcskészítményeket is mind kénezik már az utóbbi időben.

A kén használatával azonban sok helyen vissza is élnek, mert oly nagy mértékben alkalmazták azt, hogy az egészségre nézve is káros hatású.

Ezen körülmény folytán a bajor állami minisztérium szükségesnek látta a gyümölcsaszalványok konzerválására alkalmazott kén mennyiségének rendeleti úton való szabályozását s ezen rendeletet egyöntetű eljárás céljából közölte a többi államokkal is.

A rendelet a közegészségügyi hatóságok szakértőinek meghallgatása alapján állított ki és a szerint az aszalt gyümölcsnek legfeljebb 0.125%-ban szabad kénessavat tartalmaznia, mert különben az elkoboztatik és szigorú büntetéssel sújtatik. Ajánljuk a rendeletet közegészségügyi szempontból hazai kereskedőink figyelmébe is.

(K-y.) A cukor mint fa-impregnáló anyag. Angliában legújabbán cukoroldatot használnak fel a fának korhadás ellen való megvédésére impregnáló szerül.

E végett az impregnálandó fát cukoroldattal megtöltött edénybe állítják, éppúgy, mint az a rézgálicoldattal való eljárásnál történni szokott s ha a fa teleszivódott az oldattal, akkor egy különlegesen ezen célra készült szárító kemencébe tétetik, amelynek hőfoka aszerint szabályozható, amint azt a szárítandó fa anyaga és használati célja megkívánja. Ha a fa szárítás közben elgörbülne, úgy erős sajtolással hozzák azt ismét vissza eredeti alakjába.

Az eljárás által a fa likacsosságát teljesen elveszíti, ellenben súlyban tetemesen gyarapszik; valamint szívósága és merevsége is fokozottabb lesz. Korhadás és gombásodás ellen pedig teljesen meg lesz óva.

Angliában az így elkészített fát szobapadlók sőt utcaburkolatok készítésére is használják s előnyére szolgál az, hogy míg más impregnálási eljárásnál igen hosszas szárításra van a fának szüksége, addig ennél, az igen rövid ideig tartó eljárás után azonnal a legcsekélyebb anyagvesztés nélkül, azonnal feldolgozható az.

Az új eljárásnak értékét azonban természetesen a fa tartóssága fogja megszabni, amiről egyelőre még nem beszélhetünk.

(Gy.) **Gyümölcskivitel Németországba.** Egy breslauer előkelő cég az ottani gyümölcspiacról a következőket írja: *Szőlő*, magyar eredetű, az idén alig fog nagyobb mennyiségben behozatalra kerülni. Igen magas árakat kérnek, amíg az olasz és francia szőlőt sokkal olcsóbban ajánlják. Algiri és olasz szőlőt már most 55, sőt 60 márkáért (per 100 K) kínálnak és az árak napról-napra csökkennek. *Szilva* Németországnak csak egyes vidékein terem; ebből a cikkből nagy mennyiséget lehetne bevinni. *Almában* is nagy kivitelre számíthatna Magyarország. *Főzelékben és burgonyában*, tekintettel a jó termésre, nincs bevitel. A cég címe megtudható a m. kir. Kereskedelmi Múzeumban.

Pályázati hirdetés a tapolcai m. kir. vincellériskolában az 1908. évi január 1.-én kezdődő egyéves tanfolyamra való felvételre. Felvételi kellek: 1. Legalább 16.-éves életkor betöltését igazoló keresztlevél vagy katonakönyv. 2. Irni és olvasni tudást igazoló iskolai bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Szülők vagy gyám beleegyező nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából kivenni nem fogják s kötelező nyilatkozat arról, hogy a 6. pont szerint járó ellátási díjat pontosan fizetni fogják. Ha a pályázó teljes korú, ezen kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. 6. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért félevesi előleges részletekben évi 240 kor. ellátási díjat köteles a vincellériskolának fizetni. Szegénysorsú polgárok egész- vagy fél ellátási díjmentességgel is vétethetnek fel, ha szegénységüket hatóságilag igazolják. A pályázati kérvényben határozottan kifejezendő, hogy a folya-

modó mely módon kéri a felvételt, t. i. egész vagy fél ellátási díj fizetésének kötelezettsége mellett, vagy díjmentesség élvezetével. A felvételnél előnyben részesülnek, akik a katonai kötelezettségüknek már eleget tettek, vagy attól véglegesen felmentettek, továbbá szőlőművelők, pincekezelők, kertészek, kádárok, illetőleg azok fiai. Fehérneművel, ruházattal, továbbá író- és taneszközökkel saját költségén tartozik a felvett tanuló magát ellátani. Az egy-koronás bélyeggel ellátott s a fent említett okmányokkal felszerelt és *sajátkezüley írt és aláírt* kérvények a m. kir. földművelésügyi ministeriumhoz címezve f. évi október hónap 30.-áig nyújtandó be a vincellériskola igazgatóságához. Tapolcán, 1907. évi szeptember hónap 19.-én M. kir. Vincellériskola igazgatósága, Tapolca (Zala vármegye).

Szerkesztői üzenetek.

M. P. Kocsér. E helyen beszerzési forrásokat elvből nem szeretünk ajánlani, mert esetleg a részrehajlás vádjával illethetnének. Ezért csak azt mondhatjuk, hogy legjobb lesz a lapunkban megjelent hirdetések alapján ajánlatokat és mintákat kérni s megrendelését így fogatosítani. Ajánlani még azért sem tanácsos dolog, mert ha valaki csalódni talál, hajlandó szemrehányást tenni annak, aki a beszerzési forrást ajánlotta, erre pedig nincs szükségünk. Egyébiránt tessék talán egy pár soros kis hirdetésben közzétenni szükségletét, így a beérkező ajánlatokból a legbiztosabban kiválaszthatja azt, aki a legmegfelelőbb ajánlatot tette. A szőlőkarók közül legtartósabbak a hasított tölgyfakarók, kivált ha az alsó felüket jó forró karbolineumban kifőzték. Jó permetező általában a Vermorel-rendszerűek, vagyis a membrán-szivattyúsak (csak a membrán első minőségű gummilapból legyen, mert a rossz gummilap mindjárt oda van). Jók a sűrített levegőjűek is, mint pl. a Mayfarth-é vagy a hozzá hasonlók. Különben a Magyar Mezőgazdák Szövetkezete útján mindenféle gép és kellék beszerezhető. A permetezésre ajánlott és alkalmazott peronospora-irtó szerekben a hatásos anyag: a rézgálic; a szerint ér tehát egyik vagy másik ilyen szer többet vagy kevesebbet, amint több vagy kevesebb a réztartalma. A különféle nevek alatt forgalomba hozott szerekben, minthogy azokban rézgálicon kívül kénsavas ammonium és egyéb, rezet nem tartalmazó anyagok is foglaltatnak, a réztartalom általában kisebb mint magában a rézgálicban. Így tehát viszonylagos értékük szintén kisebb, mint ugyanannyi súlyú rézgálicé. Igaz, egyik-másik ilyen szer oldása és alkalmazása némileg megkönnyítheti a munkát, de azok hatásáért — valamint különben is alacsonyabb réztartalmáért — nem szavatolván senki, — tisztán bizalom kérdése az egész dolog. Éppen ezért, de meg gazdaságos szempontból is, ma még legbiztosabb és legolcsóbb a jól elkészített és a kellenél nem erősebb bordeaux-i folyadék alkalmazása.

O-i. Gyula háza. 1. A meggyfák terméketlenségének oka, amint a leírásból sejtjük, a *Monilia-gomba* lesz. Nevezetesen ha a talajban elegendő mésztartalom van — tehát egy kis földpróba a ráöntött híg sósavtól vagy erős ecettől pozseg — és ha a fák bőven viragoznak

de termést mégsem kötnek: úgy jóformán biztosra vehető a *Monilia-gomba* jelenléte. Ez esetben különben egyes elszáradó ágak és galyak is elárulják a baj okozóját. Az ilyen terméketlen meggyfák sokszor, ha erősen visszaesonkássák az ágakat és galyakat, utána egy időre megint rendbe jönnek és legalább néhány évig bővebben teremnek. Több helyen azt is megfigyelték, hogy a baj enyhül és a termékenység emelkedik, ha minden második fát átoltanak cseresnyével. 2. A küldött nagyobb hársfa-leveleket a nagylevelű magyar hársfa (*Tilia tomentosa*) leveleinek néztük, amely igen szívós természetű és a szárazságnak jobban ellenáll, mint a küldött másik aprólevelű hársfa, amely talán a *T. parvifolia* lesz; ez utóbbin tartós szárazság esetén parányi — nagyító-üveggel látható — elősködők is szoktak fellépni és sanyargatják a fát, kivált akkor, ha ott, ahol a fa áll, a talaj nem megfelelő összetételű. Erre vall az, hogy a közlés szerint a *P. austriaca* is szenved és pusztul ott. Talán úgy lehetne segíteni, ha a szenvedő hársfát késő ősszel vagy tél elején megfijítanák és a talaját alaposan megjavítanák.

G. P. Zalaegerszeg. A torma díszléséhez jó televényes, fekete, könnyű föld a legjobb. Szaporításhoz való jó tormát egyebek közt be lehet szerezni Debrecenből Biró Pál úr kertgazdaságából vagy a debreceni m. kir. gazdasági akadémiából. A termesztés módját mi is közöltük már előbbi évfolyamainkban, ismételtelen is; de benne van az minden zöldségtermesztési könyvben.

S. I. Szentdemeter. A gleditschia-magvat tavasszal (májusban) kell elvetni, de ne forrázzák agyon az elvetés előtt. Fontos az is, hogy a mag érett legyen. De ha gyorsabb és biztosabb eredményt akarnak, akkor jobb lenne szintén tavasszal csemetéket vásárolni, — lapunkban eleget hirdetnek.

N. J. Horgos. Az I. sz. rothadva és szár nélkül érkezett körte fajtaneve nem volt meghatározható. A II. számú neve: Erdei vajkörte.

Sz. B. Téeső. Tavaly jöttek ily tárgyú közlemények, de a jelen számban is vannak. Különböző pedig tessék a cikkíró úr (A. G. úr) könyvét a szerzőtől megrendelni (Budapest, Városliget, Mezőgazdasági múzeum.).

Iriny. Nem lévén többé ingyen hirdetés, nem is említhetjük fel.

Sombereki Előljáróság. A 11 évfolyamot a kiadóhivatalnak elküldés végett átadtuk.

P. D. Komárom. A kiadóhivatalt útasítottuk, hogy a tavalyi és idei évfolyamokat küldje el azonnal.

T. B. Sopron. Tessék a kért mütárgyára árajánlatot kérni a következő helyekről: Magyar mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V., Alkotmány-utca 31; Hungária mütárgyagyár, Budapest, V., Fürdő-utca 8. sz.; Kalmár Vilmos, Budapest, VI., Andrassy-út 49.

**B. J. Temesszécsány. Sz. I. Vásáros-
miske. Cs. T. Beresényfalva.** Levelet irtunk.

HIRDETÉSEK.

Ingyenes hirdetés nincs!

HIRDETÉSI DIJTÁBLÁZAT:

Nagyobb hirdetések:	1 évre	1/2 évre	1/4 évre	Egyszeri közlemény	Apró hirdetések:	fillér
	korona	korona	korona	korona		
Egész oldal	600	400	200	80	Minden egyes szó	4
1/2 "	300	200	100	40	" " " " kövér betűvel	8
1/4 "	150	100	50	20	3-szori közlés után 20% engedmény.	
1/8 "	75	50	25	10	Hivataloknak, községeknek, egyéni üzemeknek, szövetkezeteknek	fél-áron

A hirdetési díj előre fizetendő. Hirdetni csakis kertészeti, szőlészeti és mezőgazdasági érdekű tárgyakat lehet. A hirdetési szövegnek legkésőbb minden hónap 5-éig és 20-áig kell beérkeznie a kiadóhivatalba (VI., Gr. Zichy Jenő-u. 3.) a hirdetési díjjal együtt.

Feles kertészt keresek mintegy 20 hold nagyságú kertembe, amelynek egy része park, másik része lugosokkal körülvett, nyári és téli gyümölcstermő fákkal beültetett konyhakert, a harmadik része művelhető kitűnő szabad föld. Megkeresések Boros Gábor lelkész címére Árpádra Bihar-m. postahely, küldendők. (1)

Kerestetik: Finom nyári alma, szép rétes alma, Zöld ringló, Kálmán-körte, Chasselas szőlő és téli alma, csak nagyobb mennyiségű vételre. Heinzinger János, gyümölcsmagykereskedő, Nagymaros. (2)

Idei alvószemzések alkalmából. Asztrakáni piros, Jonathan, Téli fehér kálvil, Sikulai darabja 10 fillér. Továbbá igen szép 1—2 évesek darabja erősség szerint 20—30—40 fillér. **Almák:** Asztrakáni piros, Sikulai, Téli aranyparmén, Téli fehér kálvil, Török-Bálint. **Körték:** Angoulémei, Clapp, Giffard, Erdei, Téli esperes, Vilmos. **Szilvák:** Althan ringló, Barack-sz., Besztercei muskotály, Kirke, Olaszkek, Zöld ringló és két éves akác ezre 20 koronáért kapható: Krányec András kertésznél Ivanicrad (Belovár megye). (3)

Vadrózsacsemeték kitüntetve államiéremmel. 100,000 darab válogatott szép I.-rendű minőségben, 150—250 cm. magasságban, dús gyökézzel, egyenes, síma vesszővel. I.-rendű 100 darab 7 kor. 50 fill., 1000 darab 60 kor.; II.-rendű 100 darab 5 kor., 1000 darab 40 kor. **Huszár György** rózsakertészetében Budapest, Mexikói-út 64. (4)

Isaák Mártha, Nagyréde, Heves. Küld tulipán- és teljes sárga nárcis-hagymát. Száza: hat korona. Fehér nárcis: száza 4 korona. Fehér lilium-hagyma darabja húsz fillér. (5)

Eladó: 30.000 drb. **2-éves vadkajszin**, ezre 20 korona. Keserű mandulára nemesített **őszi-barack**, több fajtában, százanként 50 korona. 10 métermázsa **makói hagyma-** és **petrezselyem-mag**, nemesített **rózsák** több fajtában, kitűnő **édes torma** különként és métermázsként. **Breuer Gusztáv** mérnök kertgazdasága **Makó**. (6)

Coniferák! Diszfenyők! Tülevelű fák! Az első magyar diszfenyő-faiskola tulajdonosa, **Copony Ede Körmenten** ajánl **120 fajta tülevelű fák**at sorfákat, lombfákat, díszcserjéket és rózsafákat. Készlete igen nagy. Képes árjegyzéket ingyen. (7)

Cideralmát vagy hulladékalmát, alkörömösbogyót vesz Kochmeister Frigyes utódai vegyészeti gyára, Budapest, Óbudán. (8)

Nemesített gyümölcsfák, francia őszi barackfák, kikötésre idomított koronás bokor alakban, esoda nagyságú, 60 fillértől egy koronáig. Stájer és tiroli almák, 160 fajta. Más különböző gyümölcsfák, 3—4-éves, egy korona. Rendelést azonnal elfogadok. Árjegyzék ingyen. Weisz Sándor gyümölcsfa-kertészete, K.-Nyék, Fő-utca (Fejér megye). (9)

Nagybani eladás akác, Gleditschia, Maclura csemetékeől, sorfáknak remeknövéssű Zöld juhar, Platán juhar, Szil, Pyramis nyárfák, gyümölcsfák, rózsák stb. stb. Árjegyzéket ingyen küld Gorove János piskolti kertkezelősége.

Összes gyümölcs- és lombfa-magvakat legmagasabb árban vásárol Faragó Béla es. és kir. udvari szállító. Zalaegerszeg. (10)

Eladó oltványok: **Alma** 45.000 darab, Téli arany parmén, Jonathán, Sárga bellefleur, Nagy casseli remet, Téli fehér kálvil, Batul, Török-Bálint, Sóvári és több más fajta. Árak: választott példány darabja 1 kor., I.-oszt. 70, II.-oszt. 60 fillér. **Körte**: 15.000 darab, 25 fajtában. Oltott Besztercei és más szilvafajták 10.000 darab. Cseresnye-, Meggy-, Őszibarack-, Dió- és Eperfa 7.000 darab. 20.000 darab 2-éves Riparia-portalis gyökeres szőlővessző, 1000 darab ára I.-oszt. 40 kor., II.-oszt. 32 kor. Árjegyzéket szívesen küldök. Nagybányán, Szász János faiskolája. (11)

Alma-, körte- és őszibarackoltvány újdonságokról árjegyzéket küld a Nagybányai Gazdasági Egyesület. (12)

Belga óriás és **Ezüst szörme** nyúlak, fajtiszta, egészséges állatok. jutányos áron kaphatók: Fuchs Istvánnál Nagybecskereken, Nádor-utca 821.

Gáspár Antal gyümölcstelepe Marosvásárhelyt, ajánl októberi szállításra: Batul, Téli arany-parmén, Paris, Törökbálint, Bánffy Pál, Casseli, Ananász és más finom téli renet-almákat. Első választékban 100 darabonként 5 koronáért. Második választék 3 koronáért. Késő őszi és téli fajták első választék 8—10 korona, második 4—5 korona. A gyümölcsök egyenként papirosba göngyölve, gondosan ládába csomagolva, díjmentes ládával és csomagolással a Marosvásárhelyi álmódon értendők. (14)

Megjelent alulírott kalocsai faiskoláinak 47. évfolyamú ár- és névjegyzéke, hol mindennemű **gyümölcsfák**, bogyós gyümölcstővek, továbbá vad-csemeték, akác, eperfák stb. a **legjutányosabb** árakban megrendelhetők. Megkeresésre árjegyzékkel készséggel szolgál **Kirschner András** faiskola-tulajdonos. (15)

Bencsik István kereskedelmi műkertész ajánlja ezidei **vadrózsáit**, melyek alanynak kifogástalanok dús gyökézzel és egyenes egészséges szép törzsűek. 120 cm.-től 200 cm.-ig ezrenként 70—80 kor., 200 cm.-től kívánt magasságig ezrenként 80—85 kor. A vad-csemeték saját felügyeletem mellett szedtetnek. Megrendeléseket minél előbb kér előjegyeztetni, hogy a nagy forgalom miatt akadály ne történjen. Megrendelési cím: Bencsik István kertészete, Szarvas, Békés m. (16)

Eladok három-hónapos Belga óriási házi-nyúlakat 70 cm. hosszú szülőktől, darabját 7 koronáért. Copony Ede, díszfenyő-faiskolatulajdonos, Körmenten. (17)

Kerttulajdonosok figyelmébe! ajánljuk az egyesületünkbe való belépését. **Gyümölcsfa** és **csemeték**, díszfa és díszcserje, mindennemű **rózsák**, virág- és konyhakerti termények tömeges és egyedárú beszerezhető forrása. Alapszabály és külön árjegyzék bérmentve küldetik a „**Bajai Gyümölcsészeti Egyesület**“ kertészete által. (18)

Mogyoróbokrok 12 fajtában, 2—3-évesek, 100 darab 10 korona, I. rendű fajták; rendelőknek gyümölcsminta küldetik. **Egres, Ribizke, Málnatövek**, 2—3-éves termő bokrok 12 fajtában, 100 darab 5 kor. **Kajsibarackfák** 12 fajtában, 100 darab 20 korona, két méter magasak, szép koronával. Tessék árjegyzéket kérni Váczy János kertésztől Apostag (Pest m.). (19)

Kitűnő asztali borok kaphatók 40—48 koronás árban Buding Ede szőlőbirtokosnál Nagy-őszön. Részletes árlap ingyen. Sima szőlővessző ezre 5 korona. (20)

Védjük csemetéinket a nyúlkárok ellen. Az elmúlt télen oly érzékenyen sújtott nyúlkároktól védekezhetünk, ha csemetevédő nádköpenyekkel burkoljuk körül fácskáinkat. Csemetevédő nádköpeny a **széki gazdaszövetség**nél (Szék, Szolnokdoboka-m.) található 120 cm. hosszúságban, 40 cm. szélességben, darabonként 10 fillér árban a szamosújvári vasúti állomásra szállítva. Kivánatra más méretekben is készít és pedig hosszúságban deciméterenként 1 fill., szélességben deciméterenként 2 fill. árkülönbséggel. Ezrenként 10% árengedmény. (21)

Fajtiszta Oroszprém, Ezüstszőrme, Belga óriás, Kékóriás-nyúlak 3—4 hónaposak darabonként 5 koronáért kaphatók. Ingyen csomagolás. Felsőpatonyszéli Gazdakör Elnökségénél. Benkepatony, Pozsony-megye. (22)

Csaba gyöngye, júliusban érő muskotály szőlőből, nemes vessző, sima zöld-oltvány és gyökerező fás-oltvány, szavatolt fajtisztán kapható: Réthy Béla gyógyszerésznél Békéscsabán. (23)

Betöltendő állások és ajánkozások.

Pályázati hirdetés.

A Mohács nagyközségnél 1907. évi október hónap 1. napján megüresedő kertészi állás betöltése céljából alulírott elüljáróság pályázatot hirdet.

Pályázhatnak magyar ajkú, a gyümölcsfa tenyésztésben való teljes szakképzettségüket hiteles iratokkal igazolni képes kertészek. Kertmunkásiskolát végzettek előnyben részesülnek.

Kötelezettsége a 3200 öles faiskolában az összes munkálatokat elvégezni, évenként mintegy 2400 fanemesítést csinálni, a község útain (vagy utcáin) a fák alakítására ügyelni stb.

Díjazása: Évi készpénzfizetés 600 K., lakbér 80 K., tűzifa-átalány 48 K. és az eladott gyümölcsfákból befolyó jövedelemnek $\frac{1}{3}$ -része.

Okmányolt kérvények a községi elüljáróság címére legkésőbb 1907. évi október hó 15.-ig küldendő be. (24)

Mohácson, 1907. évi szept. 11.

Mohács nagyközség elüljárósága.

Államvasúti faiskolában, tanítóképzésben, uradalomban, okl. gazdasz mint ispán, levelező, faiskolakezelő, írnok vagy titkár, állást keres; érti a gyorsírást, több nyelvet beszél, mezőgazdaságban, kertészetben, szőlészetben alapos gyakorlattal bír. Ajánlatok e lap kiadóhivatalához „**Megbízható**“ c. alatt kéretnek. (25)

Szőlőkapás-vincellér kerestetik 5 hold szőlőbe, készpénzfizetéssel, szabad lakással. A szőlő minden munkáját értő, arról hiteles bizonyítványokkal rendelkező egyén küldje be ezeket címre, közölve családtagok számát, korát. Józanág, szorgalmas munkásság okvetetlenül megkivántatik. Halász Mihály szőlőbirtokos, **Kocsér**, Pest-megye. (26)

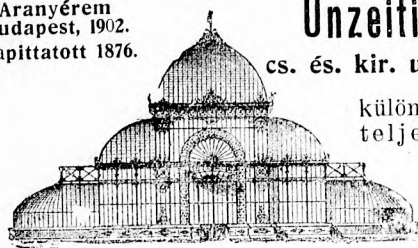
Szőlőmunkást keresek, feltétlen józant és megbízható, aki teljesen jártas az oltványos szőlő művelésében, gyümölcsfák gondozásában, konyha- és virágkertészetben. 5-holdas gazdaságom összes munkáit családtagjaival végeznie kell, egy tehénnek, sertéseknek és baromfiaknak gondját kell viselnie. Évi fizetés 720 korona, lakás és tüzelő anyag. Cím: Danner Mihály, Szeged. (27)

Állást keres október 1.-ére 39 éves, nős, munkaszerető kertész, ki a kertészetben, szőlészetben, méhészetben 17 évi gyakorlattal bír és kitűnő bizonyítványokkal rendelkezik. Szíves megkeresést kér: Álló Imre kertész, Garam-Veszele, u.-p. Nagy-Sáró. (28)

Vincellér, iskolázott, csak házas ember, ke-restetik október 1.-ére, ki feleségével együtt munkálna meg szőlőmet és gyümölcsösömet. Évi bér mindkettőjüknek együttesen 720 kor., lakás, fűtés és ha 2 tehén gondozását elvállalja, naponként 3 liter tej. Ajánlatok Schmer Ferenc, Szent-Endre címre küldendők. (29)

Keresek: Lehetőleg azonnali belépésre oly megbízható, szorgalmas, ügyes kertmunkást, aki szőlőszethez, gyümölcsészethez, konyhakertészethez és méhészethez kellően ért, azt önállóan kezelni, megművelni tudja. Javadalom megállapodás szerint. Gyóry Kálmán, Negyed (Nyitra m.). (30)

Aranyérem
Budapest, 1902.
Alapított 1876.

Unzeitig Ferencz

cs. és kir. udvari szállító

különlegességi gyára
teljes növényházak
építésére és
melegvízfűtése-
k berendezésére.

BUDAPEST = **WIEN,**
VIII., Gyöngyűk-u. 7. XIII/2. Reinigasse 32-34.

Terv- és költségvetést díjtalanul készítenek.
Helyszíni megbeszélés nem lesz felszámítva.

AZ EREDETI

**SCHACHT-féle
GYÜMÖLCSFA-
KARBOLINEUM**

kiváló hatású a gyümölcsfákra.

Az „**A**” jelű bemázolásával a kéreg mindenféle betegségeit kiirtja s a **vértetvek-**
től megszabadítja a gyümölcsfákat.

A „**B**” jelű permetezésével pedig a zöld lombokon és a gyöngye fiatal hajtásokon levő összes férgek elpusztulnak.

Fuzikládium, Monilia és más betegségek ellen most kell megkezdeni a harcot, ha azt akarjuk, hogy a jövő évben jó gyümölcsünk legyen.

Kapható

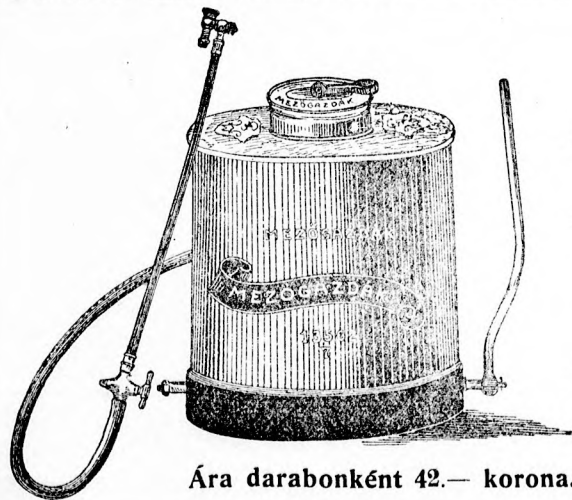
STRAUB U. festéküzletben
Budapest, IV., Városház-utca 4.

FAISKOLA - CZIKKEK

u. m. gyümölcsfák, díszfák, fasorfák, díszbokrok, fenyőfélék, rózsák, élő virágok, spárgagyökerek, csemoték stb. szállítására, valamint kertek alakítására és fasorok ültetésére terv és költségvetés szerint ajánljuk.

PECZ ÁRMIN

CS. és KIR.UDV. MÜKERTÉSZ
ÉS FAISKOLA - TULAJDONOS
Budapest, VIII., Kálvária-tér 8.
Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Ára darabonként 42.— korona.

Most jelent meg

tavaszi és szőlőművelési árjegyzékünk,

amelyben az összes szőlőművelési anyagok, eszközök és permetezők jutányos árai fel vannak tüntetve.

Kívánatra ingyen és bérmentve megküldjük a gazdáknak.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

Nyomatott Schmidl Sándor kő- és könyvnyomdájában, VI., Budapest, Gróf Zichy Jenő-utca 3.